

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Skupnost občine Slovenije

info@skupnostobcin.si

Številka: 33008-241/2020/3

Datum: 5. 11. 2020

Zadeva: Sklepi Glavnega odbora SOS – problematika postopkov zemljiških operacij – odgovor

Zveza: Vaš dopis št. 001-29/2020-5 z dne 27. 10. 2020

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) je 27. 10. 2020 prejelo vaš dopis, s katerim ministrstvo obveščate, da je Glavni odbor SOS na svoji seji obravnaval problematiko postopkov zemljiških operacij in med drugim tudi izpostavil ostala odprta vprašanja v odnosu občin do države oziroma Sklada kmetijskih zemljišč. Z dopisom ste ministrstvu posredovali tudi sprejete sklepe Glavni odbor SOS.

V nadaljevanju vam podajamo odgovore oziroma pojasnila k sprejetim sklepom.

SKLEP 1: Ker je zagotavljanje samooskrbe in domače hrane nujno povezano z aktivnimi ukrepi zemljiških operacij (komasacij, agromelioracij, namakanja, ...) in za doseganje večjih učinkov, ki bodo delovali tudi dolgoročno, potrebujemo:

- planiranje komasacij zaradi razdrobljenosti kmetijskih posestev in naknadno ureditev zemljišč z agromelioracijo,
- planiranje sistemov namakanja, kot temelja stabilne proizvodnje in
- spremembo zakonodaje, ki bo poenostavila in skrajšala postopke pridobivanja dovoljen za zemljiške operacije, postopke uvedbe zemljiških operacij ter pridobivanja finančnih sredstev za izvedbo zemljiških operacij.

Odgovor:

V pripravi je sprememba Zakona o kmetijskih zemljiščih, s katero se predlaga poenostavitev vročanja upravnih pisanj (odločbe in sklepi ter drugi dokumenti organa prve stopnje) na način, da se vročajo z navadno vročitvijo. Predlagano je tudi, da za uvedbo posamezne zemljiške operacije ne bo več potrebna upravna overitev soglasja k uvedbi.

Planiranje komasacij in namakalnih sistemov se je v preteklosti izkazalo za neučinkovito. V preteklosti so bila območja komasacij ter hidromelioracij načrtovana v prostorskih aktih občin, realizacija pa je bila v praksi slaba. Problem t. i. velikih namakalnih sistemov, ki jih je načrtovala država, je nizka stopnja izkoriščenosti. Kot primer izpostavljamo namakalni sistem Vogršček, ki je bil zgrajen med leti 1985 in 1989 v Vipavski dolini. Območje zajema 1.000 ha kmetijskih zemljišč, pri čemer se dejansko namaka le 300 ha. Razkorak med soglasjem za uvedbo namakalnega sistema (lastniki zemljišč imajo na predvidenem območju velikega namakalnega sistema v lasti več kot 80 odstotkov površin zemljišč) in dejansko uporabo namakalnega sistema je torej zelo velik. Zanimljivo ni niti dejstvo, da je v Sloveniji kar 16 nedokončanih komasacijskih postopkov.

Za izvedbo tovrstnih agrarnih operacij je treba zagotoviti razmeroma visoka finančna sredstva, zato je nesprejemljivo, da se proračunski denar usmerja v investicije, ki v praksi ne bodo dovolj izkoriščene ali ne bodo zaključene. Vnaprejšnje določanje območij, na katerih bi se izvajale komasacije ali pa gradili namakalni sistemi, je zato nesmiselno, še posebej ker je to odvisno od volje lastnikov kmetijskih zemljišč.

SKLEP 2: Glavni odbor SOS predlaga spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih, in sicer:

- ukinitve overjenih soglasij za uvedbo komasacij in agromelioracij,
- ukinitve overitve pogodb o namakanju,
- poenostavitev določitve območij namakalnih sistemov,
- znižanje deleža soglasij za uvedbo zemljiške operacije,
- združitve solastnine v okviru komasacijskega postopka.

Odgovor:

S spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki je v pripravi, se predlaga ukinitve overjenih soglasij za uvedbo posamezne zemljiške operacije in ukinitve vpisa pogodb o namakanju v zemljiško knjigo. Predvidena je tudi poenostavitev ureditve glede določitve oboda namakalnega sistema, saj obstoječi način določanja oboda (neprekinjeno sklenjen obod) v praksi povzroča težave. S spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih se predlaga tudi delitev solastnine v komasacijskih postopkih. Predvideno je, da se v komasacijskem postopku lahko solastnina na posameznem zemljišču oziroma več zemljiščih, vloženih v komasacijski sklad, deli z namenom boljše rabe posameznega zemljišča na način, da dosedanji solastnik zemljišča, na podlagi njegove izkazane volje, pridobi iz komasacijskega sklada zemljišče v izključno last.

Z novelo Zakona o kmetijskih zemljiščih v letu 2016 se je znižal odstotek soglasij, potrebnih za uvedbo zahtevnih agromelioracij in javnih namakalnih sistemov z 80 odstotkov na dve tretjini. S tem se je sladilo ureditvi, ki je že veljala za uvedbo komasacijskih postopkov. Ta določa, da se morajo z uvedbo komasacijskega postopka strinjati lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot dve tretjini površin kmetijskih zemljišč s predvidenega komasacijskega območja. Ministrstvo dodatnim znižanjem soglasij trenutno ni naklonjeno, saj to lahko za sabo potegne tudi negativne učinke (npr. slaba izkoriščenost namakalnih sistemov, dolgotrajnost zaključevanja postopkov komasacij).

SKLEP 3: Glavni odbor SOS daje pobudo za zakonsko ureditev možnosti, da lahko občina v primeru širitve družbene infrastrukture na kmetijska zemljišča, ki so na območju pomembnem za razvoj občine in v zasebni lasti, ponudi nadomestna zemljišča Sklada in da se lahko ta zemljišča z lastniki tudi zamenja v primerih, ko ti niso pripravljene svojega zemljišča prodati.

Odgovor:

Ministrstvo je z namenom dopolnitve Zakona o kmetijskih zemljiščih z vsebino, ki bi urejala nadomeščanje kmetijskih zemljišč za namene gradnje infrastrukturnih, energetskih oziroma drugih objektov, v letošnjem letu na Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS naredilo poizvedbo glede zakupov kmetijskih zemljišč. Ministrstvo je ugotovilo, da je večina zemljišč v lasti RS, s katerimi gospodari Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, v dolgoročnih najemih. Zato je ministrstvo od predloga po dopolnitvi Zakona o kmetijskih zemljiščih glede nadomeščanja kmetijskih zemljišč za namene gradnje infrastrukturnih, energetskih oziroma drugih objektov iz 193. člena ZUreP-2 odstopilo.

Glede na navedeno ministrstvo ne namerava zakonsko urediti možnosti, da lahko občina v primeru širitve družbene infrastrukture na kmetijska zemljišča, ki so na območju pomembnem za razvoj občine in v zasebni lasti, ponudi nadomestna zemljišča Sklada in da se lahko ta zemljišča z lastniki tudi zamenja v primerih, ko ti niso pripravljeni svojega zemljišča prodati.

SKLEP 4: Glavni odbor SOS predlaga poenostavitve v postopku razdružitve solastnine kmetijskih zemljišč v postopku komasacije, saj je to izredno pomembno za nadaljnji razvoj kmetijstva.

Odgovor:

Kot že pojasnjeno se s spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih predlaga delitev solastnine v komasacijskih postopkih. Predvideno je, da se v komasacijskem postopku lahko solastnina na posameznem zemljišču oziroma več zemljiščih, vloženih v komasacijski sklad, deli z namenom boljše rabe posameznega zemljišča na način, da dosedanji solastnik zemljišča, na podlagi njegove izkazane volje, pridobi iz komasacijskega sklada zemljišče v izključno last.

SKLEP 5: Glavni odbor SOS predlaga srečanje županj in županov predsedstva SOS s predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Sklada KZ RS z namenom razprave o izpostavljenih odprtih vprašanjih in skupnem iskanju rešitev.

Odgovor ministrstva:

Ker bo večino predlogov Glavnega odbora SOS ministrstvo vključilo v spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih in glede na trenutno stanje v državi, povezano s SARS-CoV-2, ministrstvo predlaga, da se srečanje do nadaljnega odloži. Po potrebi se srečanje lahko opravi v času javne razprave osnutka zakona oziroma po javni razpravi. Če kljub temu ocenjujete, da bi bilo treba srečanje organizirati, ministrstvo predlaga, da se to opravi preko spletne platforme (npr. Zoom, MS Teams, Webex).

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mateja Požar
višja svetovalka

dr. Jože Podgoršek
minister

Poslati:
- naslovníku, po elektorski pošti,
- arhiv.